

Lublin, 12 maja 2021 r.

RIO – II – 600/8/2021

Pan Andrzej Podgórski
Burmistrz Tyszowiec
ul. 3 Maja 8
22 - 630 Tyszowce

Szanowny Panie Burmistrzu

W dniach od 9 lutego do 19 marca 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Tyszowce, a w dniu 21 kwietnia 2021 r. - kontrolę uzupełniającą ustalenia tej kontroli. Protokoły kontroli podpisano 29 marca 2021 r. i 21 kwietnia 2021 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólno-organizacyjnym:

1.1. Niepowołanie zastępcy burmistrza – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu powołanie zastępcy burmistrza, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2019 r. – zobowiązań dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – str. 5 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

- 2.2. *Nieujmowanie dochodów związanych z realizacją zadań zleconych, zrealizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (w części stanowiącej dochód budżetu gminy), na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” – 6 protokołu.*

Rozliczenia z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej z tytułu zrealizowanych przez tę jednostkę dochodów ujmować na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

- 2.3. *Ujęcie – na koncie 013 „Pozostałe środki trwale” – składników majątkowych o wartości niższej niż ustalona w polityce rachunkowości – str. 7-8 protokołu.*

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwale” ujmować składniki majątku o wartości określonej w polityce rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

- 2.4. *Ujęcie w księgach rachunkowych 2019 r. kosztów (w kwocie 2.986,19 zł) dotyczących 2020 r. – str. 9 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 2.5. *Wykazanie – w bilansie z wykonania budżetu gminy za 2019 r. – należności od budżetów w niewłaściwej pozycji – str. 16 protokołu.*

W bilansie budżetu wykazywać informacje w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania, zawartym w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 4 tego rozporządzenia.

3. W zakresie wykonania budżetu:

3.1. w zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Opodatkowanie gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla „gruntów pozostałych” i „budynków pozostałych” – str. 22 protokołu.

Grunty i budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tej kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 i ust. 2a tej ustawy.

3.1.2. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe i dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, skutkujące dopuszczeniem do przedawnienia zobowiązań podatkowych (ogółem w kwocie 4.017,10 zł) – str. 23-26, 28, 40-42 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 tej ustawy.

Ponadto wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z lat 2013 – 2016 podatników, wskazanych w protokole – wobec których skierowano do właściwych urzędów skarbowych tytuły wykonawcze – uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 oraz art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.1.3. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości i rolnym – str. 27 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości i rolnym, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052 z późn. zm.).

Wyjaśnić, na kim ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości i rolnym w zakresie gruntów, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1, 2 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), a po przeprowadzeniu postępowania ustalić lub określić wysokość zobowiązania podatkowego, mając na uwadze w przepisy art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.4. Opodatkowanie – podatkiem od środków transportowych – pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki oraz na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji – str. 30 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przy czym w przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów – za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 pkt 5 i 6 tej ustawy.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.5. Nieprawidłowości w zakresie umarzania zaległości podatkowych, polegające na:

- niezamieszczeniu – w uzasadnieniu faktycznym decyzji częściowo uwzględniającej wnioszek podatnika – przyczyn takiego rozstrzygnięcia ,
- niewyznaczeniu stronie – przed wydaniem decyzji – siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego – str. 32, 33 protokołu.

W uzasadnieniu decyzji uwzględniającej tylko część żądania podatnika wskazywać przyczyny takiego rozstrzygnięcia, w związku z przepisami art. 210 § 1 pkt 6 i § 4 Ordynacji podatkowej.

Przed wydaniem decyzji częściowo uwzględniającej wniosek podatnika w sprawie o ulgę w zapłacie podatku, wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 200 § 1 w związku z art. 123 Ordynacji podatkowej.

3.1.6. Odpisanie zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jako przedawnionych, mimo niezastąpienia tej przesłanki – str. 42 protokołu.

Na kontach dłużników wykazywać stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, przy czym z kont tych odpisywać wyłącznie przedawnione zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić, czy zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z lat 2014-2015 dłużników, wskazanych w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 oraz art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieudzielenie wójtowi niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za 2017 r. w terminie ustawowym – str. 47 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

3.2.2. Ustalenie wartości zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych (wszczętego 2.12.2020 r.), bez uwzględnienia wszystkich zamówień tego samego rodzaju przewidzianych do udzielenia w całym roku budżetowym, co skutkowało przeprowadzeniem postępowania bez stosowania procedur właściwych dla zamówień o wartości przekraczającej kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 52 protokołu kontroli kompleksowej i str. 1-3 protokołu kontroli uzupełniającej.

W celu ustalenia, czy wartość zamówienia jest równa lub przekracza aktualne progi unijne, ogłaszane – w drodze obwieszczenia – przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.), każdorazowo przed wszczęciem postępowania ustalać – z należytą starannością – wartość tego zamówienia, na podstawie całkowitego

szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 28 i art. 36 tej ustawy, mając na uwadze, że:

- jeżeli zamawiający planuje udzielić zamówienia na usługi w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania – wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia, stosownie do art. 30 ust. 1 cytowanej ustawy,
- podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest: rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień tego samego rodzaju, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym lub roku obrotowym, z uwzględnieniem zmian ilości lub wartości zamawianych usług, które mogły wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia, albo łączna wartość zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 cytowanej ustawy.

3.2.3. Niezachowanie zgodności treści ogłoszenia o zamówieniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia (w zakresie warunku udziału w postępowaniu dotyczące zdolności zawodowej) – str. 52 protokołu.

Zapewnić zgodność treści ogłoszenia o zamówieniu z treścią specyfikacji warunków zamówienia, mając na uwadze przepisy art. 16 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Tyszowcach